

הערכת הטמעת תכני פסיכולוגיה חיובית - דיווחי חונכים תשפ"ג

ד"ר רינת מיכאל | המכללה האקדמית בית ברל 10/2023

מטרת המחקר

במחקר השתתפו 7,202 חונכים. הם השיבו על שאלונים שנשלחו אליהם באופן מקוון במהלך מאי 2023.

מטרת המחקר לבדוק באיזו מידה ההדרכה לחונכים, אשר שילבה היבטים של פסיכולוגיה חיובית, תרמה לקידום של החניכים ולשביעות רצונם של החונכים מתפקודם.

ממצאים עיקריים

1 באופן כללי, החונכים דיווחו על מידה רבה יחסית של עיסוק בהיבטים שונים במסגרת ההדרכה, כאשר לא ניכרו הבדלים גדולים במידת העיסוק בהיבטים השונים.

2 החונכויות תרמו הכי הרבה לתפקוד הרגשי של החניכים, לאחר מכן לתפקוד החברתי שלהם ולבסוף לתפקוד הלימודי.

3 נמצאו מתאמים חיוביים מובהקים בעוצמה בינונית בין כל הפריטים שמדדו את מידת העיסוק בהיבטים שונים בהדרכת החונכים לבין כל הגורמים שמדדו את תרומת החונכויות לחניכים.

4 נמצאו מתאמים חיוביים מובהקים בעוצמה נמוכה-בינונית בין כל הפריטים שמדדו את מידת העיסוק בהיבטים שונים בהדרכת החונכים לבין הפריטים שמדדו שביעות רצון מעבודת החונכות באופן חיובי.

5 חונכים שקיבלו הדרכה בעיקר במפגשים קבוצתיים דיווחו על מידה רבה יותר של עיסוק במסגרת ההדרכה שקיבלו בהיבטים שונים בהשוואה לחונכים שקיבלו הדרכה בעיקר במסגרת מפגשים אישיים. חונכים אלו דיווחו גם על מידה רבה יותר של הנאה מעבודתם כחונכים, אם כי הם חשו שהם פחות תורמים לתפקוד הלימודי של חניכיהם.

6 מספר משתני רקע של החונכים נמצאו משמעותיים בהתייחס למידת העיסוק בהיבטים שונים בהדרכת החונכים (כולל היבטים הקשורים לפסיכולוגיה חיובית) ושאר משתני המחקר, אם כי במרבית המקרים גדלי האפקט היו נמוכים.

לאור ממצאי המחקר, נראה כי מומלץ להמשיך לשלב היבטים של פסיכולוגיה חיובית בהדרכה הניתנת לחונכים. עם זאת, מומלץ להוסיף בהדרכה הניתנת לרכזי החונכים הנחיות כיצד לשלב היבטים של פסיכולוגיה חיובית גם במסגרת הפגישות האישיות עם חונכיהם. זאת ועוד, לאור העובדה כי החונכויות תרמו בעיקר בתחום הרגשי, נשאלת השאלה האם יש צורך לשקול שילוב של גישות נוספות, מעבר לפסיכולוגיה חיובית, שיוכלו לתרום גם לתפקוד הלימודי והחברתי של התלמידים.